

پاپورا نوحی ژ بوی کوردان ئامادهیه. . . ! ... سهردار شهرف سندی

وتارا بهریژ مهسعود بارزانی سهبراهت ب چارهسهر کرنا کیشهیا کورد ل ئیراقی ئو ناههروکا قی ووتاری ناخی دلئ هه کوردهکی دلهزینیت. د قی ووتاری دا بهریژ م. بارزانی ب نهشکه ره رای ئو دیتن خوه ئو ههروهسا دید ئو بوچونین نهتهوا کورد سهبراهت ب گههههستن ب مافی خوه دیار دکهت. ههروههسا ژی ریژدار بجی ئانینا فان خواستان ل سهر بنهمایهک ژ ههف تیگهههستن ئو ریژ گرتن ل ههف، د چارچوئهیا ئیراقهک فدرال دیار دکهت. ههلهبت بیروکهیا فدرالی ژ لایح کوردان قه ئو ل سهر داخوازا نهتهوا کورد ل ئیراقی هاتیه پیشکیش کرن، ئو دیتنهک وهها ژی ژ لایح ئوپوزیسیونا ئیراقی قه هاتیه پهژانندن. تاییهتمهندیین بیروکهی یا فدرالی که ژ لایح کوردان قه هاتیه پیشکیش کرن جیاوازی یا که گهلئ کورد د بنهت دا - مژویح، کولتوری ئو زمانی - د گهل گهلئ ئیراقی ههیه نیشان ددهت. چما ژی ژ لایح کوردان قه بیروکه یهک وهها هاتیه پیشکیش کرن؟ نهگه ریئ سیاسی. ژ دهما کو ئیراق هاتیه ئافادانکرن ئو دامهزرانندن ب دهستی بیانیان - ههلهبت ئیراق ب دهستی نه ره بان قه نههاتیه دامهزرانندن - باس ل سهر مافدرای یا گهلئ کورد ل ئیراقی نههاتیه کرن. واته ئیراق لسهر بنهمایهک نهراست ئو دویر ژ خواستی نهتهوا کورد هاتیه ئافادانکرن. لهورا ژی ئوف ئارمانجهک ئو دیتنهک سروشتی یه که کورد ناخوازیت جارهک دی دیکتاتوریهکی بگوریت گهل دیکتاتوریهک دی.

ئهف ووتاره تیشک دخیته سهر دژ بهری یا هاوهلاتیین ئیراقی - نه ره ب ئو تورکمان - ل هه مبهری داخواز گهلئ کورد. ئو دژ بهری یهک وهها دویره ژ دهستکهفتن سیاسی که د ههردوکونفهرانسین ئوپوزیسیونا ئیراقی ل لهندن ئو ل ههولیرئ یه. ئو دیاره که سهروک بارزانی د ههقهیهینا د گهل نهلهقزیونا العربیه دا دان لسهر هندی نا، که خهباتا گهلئ کورد نهراوهستی یا یه، بهلکو ب پیچهوانهقه ئه م د دهستییکا خهباتا نهتهوی دانه. مبههست تهجروبهیا 12 سالان سهبرخوهی یا گهلئ کورد ئو دهستکهفتیین جفاکا کوردی ناگه ریته بن دهسه لاتا ناههندی، بی کو ئهف دهستکهفته نه هه م ژ لایح سیاسی قه ئو هه م ژ لایح یاسایی قه وهکی ماقین نهتهوا کورد بیته زامن کرن. مه ترهسی یا که ههیه ل سهر تیکوشینا گهلئ کورد ئو ههروههسا ژی سهبرکرایهتی یا کوردی، ناکوکیین که دا قان 12 سالان دا د ناههرا هیزین سیاسی یین کوردستانی دا هه بونه ئو چاره سهبرنه کرنا قان ناکوکی یانه، که هاوپه یمانین کوردان ژی کارهک وهها پتر ژ کوردان ههلمهت ددان که ئهف ناکهکی یه بمینی، بهس گوهی کوردی کهر بی ئو چاوقین کوردی نه ددیت.

د رهوشهک وهها دا ریژدار بارزانی ب ئامازه کرن ل سهر مه ترسیین دژوار، وهکی هیرش کرن ل سهر که سایهتی کوردان، ماین ئو نه ماین نهتهوا کوردی، هه بون ئو نه بونا نهتهوا کوردی - دانه دیار کرن. بابه تهک وهها گریدایی خهباتا نهتهوی ئو یه کگرتنا نهتهوی یا کورده. ههروههسا ژی ئهف گریدایی یاسایا بنگه هینه که ههول بدهت سنورین کوردستانی د یاسایا بنگه هین دا ل سهر قی ژی مهفی گهلئ کورد بدهته ناسکرن. یا تاییه ته لی ناف نانا قی هه رییم د نه خسهیا ئیراقا دا هاتی دا ب ناقی کوردستان - بو مه کوردان ژ هه ر کارهک دی گرینگتره. ههلهبت ئه و خهباتا چه ندین سالانه که گهلئ کورد تومار کری یه پیویستی ب به ره هه م ههیه ئو ئه م هه تا ئیرو ژی ژ به ره هه م ئو ئارمانجین خوه دویرین. ب دیتنا من ری کخستن ئو پاقر کرنا مالا کوردی ژ ناکوکیین سیاسی د قان 12 سالین رابوری دا یهک ژ هه ره مهزترین ئاستهنگان بویه بو گهلئ کورد. یه کگرتنا ووتارا سیاسی یا گهلئ کورد دا دکاتی داوی دا دیار کهری روناهی یی یه، بهلام ب یه کگرتنا ههردو به ریقه بهریان - ههولیر ئو سلیمانی -

نهم کورد د جارهک دی نیزیکی تر بین ل ئارمانجین نه تهوا کوردی، که تایبه تی ئیرو ته جروبه یا کوردستانا باشور بویه هوی هندی که کوردین بهشین دی هاودهن ل پشت سه رکردایه تی یا سیاسی یا کوردستانی راوهستن .

ئهوا که په یوهندی ب کیشه یا نافخوی ههیه پیوستی یا مه ب لی بورینهک بهرفره ههیه . ههراوا سهروک بارزانی د کونفرانسا ئوبوزیسیونا ئیراقی ل لهندهنی، کونفرانسهک وهها ژ هه ره سا شکهست ئانینی دویر خست ئیرو ژی پیوستیهک یه کجار گرینگ د ناف مالا کوردا دا ب لیبورینهک وهها ههیه . بهس لیبورینهک وهها ب دیتنا من نابینه هوی هندی که ئهم چاقین خوه داخین ئو رهخنه ل سه رکردایه تی یا سیاسی یا کوردستانی نه گرین . دکاتی خوه دا ئهم وهکی کورد ل سه ر ئاستی نافنه تهوی ئو ناوچهی پشتگیری ژ سه رکردایه تی یا کورد دکهین . ل ناف مالا کوردا دا ژی ئهم ژ بوی کو جفاکهک دیموکراسی ئو یه کسان ئافادان بکهین، پیوستی ب لیکولین ئوره خنه لی گرتن ههیه . لیکولین ئو رهخنه دو چه کین سه ر راست کرنا خه له تیین پیشین ئو هیوایهت ئه وه که ئهم د داها تی دا به ره مهین باشتهر ئو زبیرین تر پیشکیش بکهین . بلا " سه رکردایه تی یا کوردی ب دلکه فه کری ل ره خنه یین نه تهوا کوردی بنیریت . "

ئاورهک ل سه ر 12 سالی رابوری دیار دکهت که کوردان دخه با تا 12 سالین ده رباس بویدا هوشیاری یهک دریژ خایه ن ئو ستراتیژی یهک نه تهوی ژ بوی پاشه روژا گه لی کورد دانه رشتی یه ! د فان 12 سالان دا مه گرنگی ب په روه ده کرنا کادر ئو سیاسه تفاقین هیژا نه دایه، بی کو ل رهنگین پاتایه تی بنیرین، به لکو رهنگی کوردایه تی بکهین ئارمانج . کادرین که خودانی بیر و رایهک نه تهوهی - نهک بیرو رایهک بهر ته سک د چارچوچه یا دیتنین بهر ته سکین پارتین کوردستانی - بن . کادرین که خودانی زانیاری یهک ژیرین بن واری سیاسی دا ئو بکارن ستراتیژیین نافنه تهوی ئو ناوچهی شیروقه بکهن ئو پیشنیار ئو بهرنامه یین داها تی پیشکیشی پارله مان ئو پارتین سیاسی یین کوردستانی بکهن . پارلهمانی کوردستانی که 12 سالانه خه بات دکهت، نه شیا یه که ب ئه رکی خوه وهکی نیونه ری نه تهوا کوردی رابیت . ل نافه ندا سیاسه تا جیهانی دا ههردو پارتین سه ره کی وهکی نیونه رین گه لی کورد ئاماده بونه، ئو له ورا پارله مان شه رعیه تا خوه ژ ده ست ددهت . په رله مان ژ بهر کو بکاریت خوه ژ بن په رده یا کارگیری یا یا پارتایه تی ده ریخیت ئو وهکی ئورگانهک سه ربخوه بهر ده وام بیت ل سه ر خه با تا خوه، ژ بهر هوی ناکوکیین سیاسی د ناف مالا کوردی دا پترخوه ئاقیتی یه بن په رده یا ده سه لاتا پارتایه تی . ل کاتی که کوردان پارله مان ئو حکومت ههیه ئوپارله مانهک وهها بریار ل سه ر به شدار بونا سه رکردایه تی یا کوردستانی د هه ر جفین ئو کومبونین نافنه تهوی به ددهت، ئو ههروه سا ژی بی هک دهنگ ئو خورتر به شدار جفینین ریقه بهری یا کاتی یا ئیراقی بیت، ئه رکهک وهها پیشکیشی پارت ئو ریخراوین جیاواز ها ته کرن . ههروه سا ژی چما ئهم وهکی کورد خاوه نی پارله مانهک ئو دو حکومتانین ئو دو نیونه ر مه ل ده رفه هه نه؟ له ورا وهک نمونه : وه لاتهک دفت که دانوساندنن کولتوری - ئابوری ئو هتد د گه ل کوردین باشور دامه زرنیت . ئه ف وه لاته په یوهندی ب کیژان نیونه ری حکومتا کوردی (هه ولیر یان سلیمانی) بکهت ئو بزانیته که نیونورین راسته قینا گه لی کورد ل باشوری کوردستانی نه؟

د پینگافهک هه ره میژویدا سه رکردایه تی یا کوردی دشیا بهر هه مین شاناز پیشکیش بکهت، به لام بی هه بونا بهرنامه ئو پلانین ستراته ژیک سه ره رایه هندی که سه رکردایه تی یا کوردی ئیمکانین وهها د ده ست دا هه بونه، کارهک وهها پیشکیش نه کرینه . وهکی کورده کی که ب ناف دیموکراتی فان رستان ئاراسته ی سه رکردایه تی یا کوردی دهت ئو وهکی ئه ندامی پارتا دیموکراتا کوردستانی باوه ربیا من ب دیموکراسی ئو ده ربینا رایا ئازاد هه یه

به‌نامه‌یه‌ک نوی ژ بوی روژه‌لاتا ناڤین. جورج بوش د ده‌سپیکا شه‌ری ئی‌راقی دا خویان که سه‌رده‌ما روژه‌لاتا ناڤینا ئینگلیز ئو فرانسوا داوی هات. روژه‌لاتا ناڤین دی ل گور سیاسیه‌ت ئو ستراتیژی‌یه‌تا ئه‌مریکا بیته ئاڤداناڤین. هویان یان ل گهل مه‌نه یان دوژمنی مه‌نه. له‌ورا ژی ل روژه‌لاتا ناڤین ئیرو جموجوله‌ک مه‌زن هه‌یه بو ئیزیک بین ل گهل ئه‌مریکا. یا کو گریدایی جفاکا ئه‌ره‌بی یه، سه‌رکاتی یا قان جفاکانه، که خوه د مه‌تره‌سی یه‌ک مه‌زن دا دبینن. تیگه‌هیشته‌ک د ناڤه‌را سه‌روکاتی ئو جفاکا ئه‌ره‌بی ئو نه‌ته‌وا ئه‌ری دا نینه. چونه سه‌رکاتی پشگیری ژ سیاسه‌تا ئه‌مریکا دکه‌ت، یان وه‌سا نیشان دده‌ت، ئو ل لایی دی فه ژی خفاکا ئه‌ره‌بی ل دژی سیاسه‌تا ئه‌مریکا نه، ئو قی وه‌کی شه‌ر ل دژی نه‌ته‌وا موسلمان ئو تاییه‌تی نه‌ته‌وا وه‌ره‌ب دبینن.

● گهل کورد ل روژه‌لاتا ناڤین دویه‌مین گه‌له ل پشتی ئیسرائیل که وه‌کی هاوپه‌یمانی ئه‌مریکا تیته دیتن ئو دیتنه‌ک وه‌ها ژی ل لایی سه‌رکردایه‌تی یا ئه‌مریکا هه‌یه. له‌ورا ئه‌مریکا ژی ناخواریت که ناڤه‌را نه‌ته‌وا کورد ئو سه‌رکردایه‌تی یا ئه‌مریکی توشی نه‌خوه‌شی بیته. به‌لام ئایا سه‌رکردایه‌تی یا ئه‌مریکی ل به‌رژه‌وه‌ندی یا نه‌ته‌وا کوردی پینگاف د ئاقیت؟ پرسه‌ک گرینگه، که پیوسته ژ سه‌رکردایه‌تی یا کوردی بیته کردن. داهاتوی یا گهل کورد ئو ناوکویی د ناڤه‌را کوردان ئو ئه‌ره‌بان سه‌باره‌ت ب فدرالی چاوان دی پیشکه‌فیت. ئایا ئه‌مریکا ل کاته‌ک ته‌نگ دا دی هه‌ول بده‌ت که گوشاری بیخینه سه‌ر ئه‌ره‌بان ئو پشتگیری ژ سه‌رکردایه‌تی یا کوردی ئو خواستا گهل کورد بکه‌ت؟ شه‌روه‌کرنا ووشه‌یا " هاوپه‌یمانی " ل ده‌ف کوردان ئو ئه‌مریکی یان چاوانه؟ ئایا هاوپه‌یمانی یه‌ک کاتی بویه، یان ژی ئه‌ف هاوپه‌یمانی درئز خایه‌نه؟

ره‌شنوسا یاسایا بنگه‌هین ئو بایکوت کرنا وی :

ره‌شنوسا یاسایا بنگه‌هین ب به‌شداری یا هه‌می لایه‌ن ئی‌راقی ئو هه‌روه‌سا ژی ئه‌مریکا د قی پروسه‌سی دا هاتیه نامده‌کرن. ل گور سه‌رکردایه‌تی یا گهل کورد ئه‌مریکا هاوپه‌یمانی گهل کورده ئو گه‌ر ئه‌ف راست بیته، نابیت که ریقه‌به‌ریا بوش ل دژی داخوازا گهل کورد پینگاف بنیت. هه‌لوپسته‌ک وه‌ها دویر ژ دیتن ئو باوه‌رین دیموکراسی یا ئه‌مریکا یه. دان پین نه‌دان ب گهل کورد ئو کوردستانی وه‌کی وه‌لاتی کوردان د ره‌شنوسا ئی‌راقی دا مرنا گهل کورده. له‌ورا ژی سه‌رکردایه‌تی یا سیاسی یا کوردستانی پیوسته که ریک بو مه‌دیا کوردی ئو ریکخراوه‌یین نافه‌رمی NGO فه‌کری به‌هیلیت که ره‌شنوسا یاسایی بیخینه به‌ر تاوتو کرن ل ناف گهل کورد دا ئو رای ئو بوچونین گهل کورد وه‌رگرن. ئه‌رکا مه‌زن د که‌فیته سه‌ر ده‌زگه‌هین مه‌دیا کوردی، نه‌ک پارتین سیاسیین کوردی. مه‌دیا کوردسی دکاریت ب ریکخستنا سه‌مینار ئو جفینین دانوستاندی ژ نیزی که رایا گهل کورد بگه‌هین سه‌رکردایه‌تی یا کوردی ئو هه‌روه‌سا ژی بیته هوی دامه‌زاندنا ئه‌کته‌ره‌ک سه‌ره‌کی که بکاریت بیته هوی کارگیری بین ل سه‌ر رایا ئه‌ره‌بان ئو نه‌ته‌وین که ل دژی خواستا نه‌ته‌وا کوردی نه. ته‌وه‌رین ره‌شنوسه‌ک وه‌ها پیوسته که بو گهل کورد بیته دیار کرن. سه‌رکردایه‌تی یا کوردی پیوستی ب هندی هه‌یه که ریک خوه‌شکه‌ر بیت بو ریکخراوه‌یین نافه‌رمی ئو تیکلین سیاسی ئو ستراته‌زژی د قی واری دا د گهل قان ریکخراوان دا مه‌زینن. گهل کورد د کاریت ل دژی به‌ری یاسایا بنگه‌هین راوه‌ستیت ئو ته‌که‌ز ل سه‌ر ب جی ئانینا داخوازین خوه بکه‌ت. مافی راپرس ئو ره‌فراندومی د ره‌شنوسا یاسایا بنگه‌هین قیت ئو وه‌ک پیوست، گرینگه به‌لکو زیده ژ پیوسته که یته دیار کرن. که ئه‌ف وه‌کی خالا هه‌ر گرینگ د یاسایا بنگه‌هین دا تیته

ناسکرن ئو وهکی راپرسیپن/رهفراندومیپن گشتی یه تینه ناسکرن. بو نمونه گهر شارهک ئیراقی بخوازیت که بکهفیته بن ریقهبهیری یا پاریزگارکه دی دا پیویسته که دهسه لاتا نافهندی ل دژی هندی نهراوهستیت، بهلکو ریک خوهشکه ر ئو یورمه تیدهر بیت بو خواستهک وهها. پیویستی ب هندی ههیه که ریک بو راپرسهک گشتی بو خه لکی فی شاری فهگری بیت. ههروهسا ژی که ل سهر نامازه هانه پی کرن گهر د یاسایا ئیراقی دا نافی کوردستان ئو کورد دگهل گهل ئه و کیماسیپن که هه نه ئو گریدایی کیشه یا گهل کوردن نه ئینه دیار کرن ئو شروهه کرن، گهل کورد دکاریت که راسته خوه راپرسا گشتی بایکوت (بهشدار نه بیت) بکهت ئه گهر یاسایهک وهها ل دژی بهرژه وهندیپن نه ته واکورد بیت ئو ههروهسا ژی دان ب مافی بنگههین یپن گهل کورد نه دهت. بایکوت کرنا رهشنوسی ئو ههروهسا ژی بهشدار نه بونا گهل کورد ب خوه شه رعیه تا رهشنوسا ئیراقی ئو ههروهسا ژی پشتگیریپن رهشنوسهک وهها دخیته تهنگاسی یهک مهزن دا. ههروهسا بایکوت کرنا رهشنوسا یاسایپن دهسه لاتا نافهندی ئو هیزا سیاسی ل ئیراقی دخیته تهنگاسی یهک بی هاوتا دا. ژدهر فهی فی پیویسته که گهل کورد داخوازا رهفراندوما سهرخوه بونی بکهت ل بهر دهه پارلهمانی کوردستانی ئو ل بهر دهه نه ته وه یپن یه کگرتی ل نیویورک. لهوما وهکی کوردهکی داخواز ژ هه می ئه ندامین کوردین مه جلیسا ریقه بهریا کاتی یا ئیراقی دهکه مک ه بی کیم ئو کورتی خوه ژ پوستین خوه فه کیشین ئو بگهرن سهر ناخا موقه دهسا کوردستانی، که ل فی ده ری د گهل هاوه لاتییپن خوه ژیانن بهن سهری، ههروهکی چاوان هیزا قازی موحمه د ل سهردهما کومارا مههاباردی خوه ژ کار نه کیشا، به لام د گهل گهل خوه ما، ههتا داوین قه تره یا خوینا خوه. ئو ئه وهردهم د ناف دلئ مه ئو بیریم مه د دایه. کاره ساتین داها تی بلا بووان که سین که خوه ب نافی هاوپه یمانین کوردان نافدکرن ئو ئو ههروهسا ژی نه ته واکوربی بمینیت. گهل کورد دی ههردهم ریبه ری دیموکراسی ئو تهناهی ل روژه لاتا نافین بمینیت.

سه ردار شه ریف سندی Sero@ofir. dk

خویندکار ل به شین کومه لناسی - کارگیری ل زانکویا غوسکیلدی - دانمارک.

2004.12.31